

KRONIKA BIBLIOGRAFICZNA.

1850.

106. Kile słów wo Kaszebach e jich zemi przez Wójkasena. Tudzież rzecz o języku kaszubskim ze zdania sprawy Prajsa. Cena złp. 1. Dochód przeznaczony dla ochron krakowskich. 12ka. Kraków. 1850. Nakładem księgarni i czcionkami pod Sową. Str. 36. (Z przedmową Lesława Łukaszevicza).

107. Piotr Skarga i jego wiek (,) przez M. J. A. Rychcickiego. (Z godłem): Wyśławiajmy męże chwalebne i ojce nasze w rodzaju swoim..... i t. d. 8ka. Kraków. 1850. W zakładzie wydawnictwa dzieł katolickich. Str. 447. Złp. 15.

1851.

87. Czasy Zygmunta Augusta. Ustęp z przeszłości przez Seweryna Gołębińskiego. 2 tomy. 8ka. Wilno. 1851. (Nakład autora). Drukiem J. Zawadzkiego. Tom I, str. 227. II, 326. Złp. 26 gr. 20.

88. Dziecię królewskie. Powieść Ad. Am. Kosłńskiego. 12ka. 3 tomy. Wilno. 1851. Nakładem i drukiem J. Zawadzkiego. Tom I, str. 415. II, 471. III, 488. Złp. 22.

89. Geometryja wyłożona sposobem uzmysławiającym, do nżytku młodzieży w gimnazyjach niższych przez Dra A. E. Urbańskiego, docenta fizyki matematycznej przy uniwersytecie lwowskim, skryptora c. k. biblijoteki tegoż uniwersytetu i czynnego Członka c. k. galicyjskiego towarzystwa gospodarskiego. 8ka. Lwów. 1851. Nakładem P. Stockmana, drukiem P. Pillera. Str. 245. (Z 5 tablicami). Złp. 10.

90. Loterya chronologiczna obejmująca lata wstąpienia na tron monarchów państw starożytnych i nowoczesnych od narodzenia Chrystusa do teraźniejszych czasów, przez Władysława Zygmunta Ołtarzewskiego. Wilno. 1851. Nakładem i drukiem J. Zawadzkiego. Str. VIII i 24, i kart w formie podłużnym nieliczb. 33.

91. *Do nru 26 Kroniki z r. b.*

Nowe Wędrówki oryginała. Z rękopismu nieznanego autora, ogłasza Józef Korzeniowski. Tom IIgi. 12ka. Wilno. 1851. Nakład i druk J. Zawadzkiego. Str. 400. Za 2 tomy złp. 20.

92. Obrazy litewskie przez Ignacego Chodźkę. Serya druga (zawiera Brzegi Wilii). Wydanie drugie poprawne. 3 tomy w jednym. 12ka. Wilno. 1851. Nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego. Str. 312. Złp. 6 gr. 20.

93. Ostap Bondarczuk. Powieść przez J. I. Kraszewskiego. Wydanie drugie poprawne. 12ka. Wilno. 1851. Nakładem i drukiem J. Zawadzkiego. Str. 240. Złp. 7.

94. O życiu i pismach Tadeusza Czackiego, tajnego radcy Jego Imperatorskiej Mości, prezesa Kommissyi Sądowej Edukacyjnej gubernii wołyńskiej, podolskiej i kijowskiej, wizytatora szkół tychże gubernij, członka różnych uczonych zgromadzeń, orderów Orła Białego i świętego Stanisława kawalera. Rzecz czytana na zebraniu gimnazjum wołyńskiego i licznych obywateli w imieniu rzeczzonego gimnazjum i Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk, 30 lipca 1813 roku; przez k. Alolzego Osińskiego kanonika katedralnego łuckiego..... Wydanie wtóre. Ska. Kraków. 1851. (Bez wymienienia drukarni; podobno pod Sową). Kart napis. i przyp. 2 i str. 194. Złp. 4.

95. Pamiętniki o dawniej Polsce z czasów Zygmunta Augusta, obejmujące listy Jana Franciszka Commendoni do Karola Borromeusza. Z biblioteki Barberyńskiej zebrał Jan Albertrandi biskup zenopolitański. Z rękopismów włoskich i łacińskich wyłomaczył Józef Krzeczkowski. Wiadomość o życiu Commendoni'ego tudzież potrzebne sprostowania i objaśnienia dodał Mikołaj Malinowski. 2 tomy. Ska. Wilno. 1851. Nakładem księgarni Rubena Rafałowicza, druk J. Zawadzkiego. Tom I, str. LVIII i 268. II, 328. Złp. 26 gr. 20.

96. Polska wieków średnich czyli w dziejach narodowych polskich postrzeżenia. Tom III.... Ska. Poznań. 1851. Nakładem J. K. Żupańskiego, druk Ludwika Merzbacha. Str. VIII i 356. (Z 7 tabellami). Złp. 18.

97. Szatan ziemi i anioł. Oryginalnie napisane przez Emila Deryng. 3 tomy. 12ka. Wilno. 1851. Nakładem księgarni Rubena Rafałowicza, druk M. Zymelowicza. Tom I, str. 231. II, 236. III, 246. Złp. 15.

Doniesienia literackie.

WARSZAWA.

— Zeszyt IIgi: „Wizerunków polskich”, rysowanych z natury i litografowanych w Paryżu przez Maxymiliana Fajansa, obejmuje wizerunki: W. A. Maciejowskiego, K. Wł. Wojcieckiego i Xaw. Kaniewskiego.

— Nakładem S. Orgelbranda wyszedł już poszyt 5ty dzieła W. A. Maciejowskiego pod tyt: „Piśmiennictwo polskie.” Poszyt ten rozpoczyna tom IIgi i zawiera: Szkoły polskie i ruskie; uniwersytety polskie, ruski i pruski; licea, gimnazya, kolegia jezuickie i t. d. Pisarze, wzorowi pisarzowie i pisarki. Ogólny pogląd na to wszystko.” Następny poszyt wyjdzie d. 20 października.

— Dr. T. Tripplin ogłosił przedpłatę na powieść w 4 tomach z rycinami, pod napisem: „Pan Zygmunt w Hiszpanii.” Cena złp. 20.

— Felix Żochowski nauczyciel literatury i języka polskiego w Instytucie szlacheckim, wkrótce wydać zamysła grammatykę, pod napisem: „Mowa języka polskiego.” Przedpłata wynosi rub. sr. 1.

— Nakładem J. Bernstejna wyszły: Tablice zamiany wszelkich wag zagranicznych w handlu używanych, obrachowane na wagę rosyjską w pudach, funtach i zołotnikach, wraz z tablicą wykazującą stosunek różnych miar zagranicznych do płynów, w porównaniu z rosyjskim stakanem. Cena złp. 4.

— Księgarnia J. Czecha w Krakowie zajmuje się wydaniem nowego dzieła Ambr. Grabowskiego, pod napis: „Starożytnicze wiadomości o Krakowie. Zbiór pism i pamiętników dotyczących się opisowej i dziejowej przeszłości, oraz zwyczajów tej dawniej stolicy kraju. Z dodatkiem różnych szczegółów Polaków zająć mogących.” 8ka wielka.

— We Lwowie w druk. Zakł. Ossolińskich wyszło dziełko hr. Kazimierza Wodzickiego pod tyt: „O wpływie jaki wywierają ptaki na gospodarstwo tak polne jak i leśne w ogólności, a w szczególności o owadach lasom szkodliwych.” 8ka. str. 27. Złp. 1.

— W Nowym Sączu, drukiem i nakładem Józefa Pisza, ukazało się w r. b. dziełko: „Krótki rys geografii w pytaniach i odpowiedziach stopniowanych, ułożył ks. Jan Śmiałek. Ska. str. VI i 312.

— Zakład Ossolińskich we Lwowie drukuje w wielkim nakładzie: „Pamiętniki starego szlachcica.” Wydanie będzie poprawne i powiększone, a przytém bardzo tanie.

— Adam Gorczyński napisał dla teatru krakowskiego oprócz „Anglika” nową komedią „Francuz”, którą w czerwcu przedstawiono. Wkrótce tenże autor obdarzy repertuar trzecią z kolei komedią: „Włoch.”

— Dnia 12 maja b. r. rozpoczął w uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie odczyty okulistyki dr. Antoni Sławikowski.

— W Wiedniu w księgarni Pfautsch i Voss wyszło dzieło w języku niemieckim: *Die Sprichwörter der Polen* (Przysłowia Polaków), objaśnione historycznie z poglądem na właściwości tego rodzaju u Litwinów, Rusinów, Serbów i Słowienców, a porównane z podobnemi innych narodów, z przyłączeniem oryginałów. Dodatek do wiadomości o stanie oświaty słowiańskiej, przez dr. Konstantego *Wurzbacha* bibliotekarza przy ministerjum Spraw Wewnętrznych. Drugie, znacznie powiększone wydanie, w 8ce.

— W Berlinie wyszedł słowiański katalog księgarza i antykwaryusza J. A. Stargardta, zawierający dzieła z księgozbioru klasztoru oliwskiego; katalog ten mieści w sobie stare dzieła, dotyczące się szczególnie dziejów Polski i Gdańska, a po części Rosyi, Szlązka, Czech, i t. d., i obfituje w 224 planów miast z XVI i XVIII wieku.

— Paryzka akademja umiejętności przyznała nagrodę w summie 2,000 fr. p. Gałuskiemu, za przekład francuzki słynnego dzieła Humboldta: „Kosmos.” Pierwszemu raz akademja francuzka przyznaje nagrodę za tłumaczenie dzieła napisanego w żyjącym języku.

— Przy zakładaniu kolei żelaznej w Prusach, znaleziono pod Malborgiem starożytności polskie i krzyżackie, jakoto: olbrzymie ostrogi, strzały, kule muskietowe, szkielet ludzki i pieniądz srebrny z popiersiem Chrystiana III króla duńskiego z r. 1569.

— W Pradze wyszło drugie wydanie „Krakowiaków” Wacława Han-ki, z czeskim tekstem i nutami. — Czysty dochód ze sprzedaży przeznaczony jest dla pogorzańców krakowskich.

— W d. 26 maja b. r. przybyli do Krakowa z Wiednia hr. Thun i dy-rektor medalów p. Böhm, w celu ocenienia zbioru obrazów przez ś. p. Sko-tlicką uniwersytetowi Jagiell. zapisanych, z warunkiem wysyłania ucznia szkoły malarskiej do Rzymu.

— Dr. Józef Dietl, zanominowany przez ministra Oświecenia profes-sorem kliniki lekarskiej w uniwersytecie Jagiell. w Krakowie, w miejsce dr. J. Brodowicza, który się oddał na spoczynek, rozpoczął w dniu 12 maja r. b. swój wykład. Dr. Dietl należy do lekarzy zupełnie nowej szkoły; mo-żna go nawet nazwać twórcą nowej teorii, którą w swoim dziele: *Klinika anatomiczna chorób mózgowych* (Anatomische Klinik der Gehirnkrankheiten, v. Dr. Joseph Dietl. Wien. 1846) dokładnie rozwinął. Aż dotąd lekarze uży-wali w oznaczeniu choroby *sposobu zbiorowego*, czyli z wybadania i poró-wnania pojedynczych przypadłości oznaczali chorobę; przeciwnie, Dr. Dietel opierając się przy badaniu chorych na anatomii opisowej, patologicznój i fizyologicznój, jak również na zjawiskach fizycznych i chemii patologicz-nój, przy pomocy *pukania* (perkussyi) i *przysłuchiwania* (auskultacyi) *sposobem rozbiorowym* wyprowadza chorobę *a priori*, oznacza jej źródło, a następnie przypadłości: złąd następstwa smutne lub pomyślne dla chorego stanowczo oznacza.

— † W miesiącu maju r. b. uniwersytecki w Krakowie ponosił stratę w osobie profesora medycyny sądowej i historii sztuki lekarskiej dr. Fryderyka Hechell, zmarłego w Greffenbergu.

— † Z dnia 8 na 9 maja b. r. zakończył życie w Wroniawach: Stani-sław hr. Plater, autor *Geografii wschodniej części Europy* i wielu innych dzieł, b. oficer inżynierii b. wojsk polskich.

— † Dnia 5 czerwca b. r. w Wrocławiu zmarł dr. Bogusławski prof. astronomii przy tamt. uniwersytecie. Świat uczony stracił w nim jednego z niezmordowanych pracowników. Urodził się w Magdeburgu r. 1789. W młodości służył w wojsku pruskiem, złąd w 1815 r. wystąpił w stopniu kapitana artylerii; następnie gospodarował, i był członkiem kommissyi wło-sciańskiej. W r. 1831 został konserwatorem gwiazdarni, a w r. 1836 profes-sorem. Lubo ani słowa po polsku nie umiał, mienił się być Polakiem i utrzymywał, że pochodzi z rodziny, która wydała tegoż imienia sławnego pisarza dramat. i dyrektora teatru warszawskiego.

— † Dnia 24 lipca r. b. w Puławach zakończył życie Dominik Bar-toszewicz inspektor Alexandryjskiego Instytutu.

— † Dnia 9 sierpnia b. r. umarła w domu obłąkanych w Wrocławiu znana autorka pani Julia Wojkowska.

— † Dnia 2 września r. b. w Krakowie umarł Józef Kurowski, arty-sta. Miał lat 42.

Redakcja Biblioteki Warszawskiej

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE
w Obserwatoryum Astronomiczném

WARSZAWSKIÉM.

Sierpień, 1851.

	mm.	c.	l.
Średnia wysokość barometru miesięczna	750.978	27	8 905
Najwyżej dochodził — d. 20 o g. 10 r.	759.29	28	0.591
Najniżej — d. 28 o g. 10 w.	738.50	27	3.374
Średnia zmiana dzienna barometru	3.162		1.402
Największa zmiana dzienna barometru			
d. 19—20 o g. 6 rano	11.38		5 045
Średnia wysokość barometru jest wyższą o	1.525		-0.676
od stanu normalnego z 25 lat			
poprzedzających	749.453	27	8.229
Średnia temperatura sierpnia wynosi: +	17.9805 C.	+14°	244 R.
i ta jest niższą o	0.307	„	0.246 „
od stanu normalnego z 25 lat po-			
przedzających	+ 18 112	„	+14.490 „
Największe ciepło dochodziło d. 1			
o godz. 4 wiecz.	+ 30.2	„	+24.16 „
Najniższa temperatura była d. 31			
o godz. 6 rano.	+ 8.3	„	+ 6.64 „
Średnia zmiana dzienna temperatury	2.445	„	1.956 „
Największa zmiana dzienna			
d. 18—19 o godz. 10 rano.	9.8	„	7.84 „

Termometrograf wskazał:

Maximum: + 25° 1 R. d. 1 po połud.

Minimum: + 4° 5 „ d. 27 rano.

Wody z deszczu spadło wysoko na 88,9 milim., czyli 39,41 lin. par. ilość ta jest większą o 6,56 lin. par. od ilości wody jaka u nas w sierpniu zwykle spada.

Średnia wilgotność powietrza miesięczna wynosi: 73,95 biorąc 100 za zupełne nasycenie atmosfery parą wodną, albo co do ciężaru 11,22 gramów na jednym metrze sześciennym powietrza, wilgotność ta jest o 0,015 większa jak zwykle.

Dni pogodnych było 15, napót pogodnych 10, pochmurnych 6.

Dni deszczu 12 (d. 2, 10, 15, 16, 18, 19, 25, 27, 28, 29, 30, 31).

— mgły 3 (d. 9, 12, 31).

— gradu 1 (d. 25).

— grzmotu 2 (d. 16, 25).

— błyskawic bez grzmotu 3 (d. 15, 25, 28).

Wiatrów mocnych było 2: 1 Pn., 1 Z.

Wiatry panujące były: Północny, Północno-Wschodni i Południowo-Zachodni.

Miesiąc sierpień, lubo w tym roku był najpogodniejszy i najcieplejszy, i on tylko jeden stanowił u nas właściwe lato, wszelako w porównaniu do stanu normalnego, zimniejszy był o 0,25 stop. R. Pierwsze pięć dni były gorące i parne; średnia ich temperatura dochodziła do 17,3 stop. R.; siedm dni od d. 18 do 25 były także gorące i parne; ostatnie zaś sześć dni były chłodne i słotne. Deszcze w drugiej połowie miesiąca osobliwie w siedmiu dniach ostatnich padały często i obficie. Najcieplejsze dni były: d. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 18, 23, 24, 25. Najchłodniejszy d. 20, 30, 31. Dnia 2 woda na Wiśle pod Warszawą dochodziła do wysokości 11 stóp, 11 cali.

Dnia 24 między godziną 9 a 10 wieczorem pokazała się *Zorza północna* w świetlnych kolorach.

Dnia 25 o godz. 5 min. 38 wiecz. powstał wiatr Z. mocny.